

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχτικοί συντάκτες: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:"

«ΕΤΑΙΡΙΑ Η «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑ Σ»

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Δρ. 20 το χρόνο.
 > 10 το εξάμηνο.
 > 5 το τρίμηνο.
 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΙΓΥΠΤΟ £ 1 το χρόνο
 £ 0,10 το εξάμηνο
 \$ 5 το χρόνο
 \$ 3 το εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟ την Ήπειρο, την πατρίδα του δημοτικού μας τραγουδιού, μας έρχεται το χαρτωτό το μήνυμα: Οι δασκάλοι ξεπνούν. Το μαρτυρεστο των σημοδιδασκάλων της Ήπειρου είναι η πρώτη φωτεινή απόπειρα για μια συνειδητή οργάνωση του δυστυχισμένου αυτού κλάδου. Έτσι οι δημοδιδάσκαλοι άρχισαν να συνιούνται, να άνησυχούν, να υποπτεύονται, να κοιτάζουν αήσυχοι γύρω τους, που είναι το πρώτο σημάδι του αληθινού πολιτισμού. Μά υπάρχει κι άλλος ένας κλάδος το ίδιο περιφρονημένος και τσαλαπατημένος. Είναι ο κλάδος της Μέσης Εκπαίδευσης, ο κλάδος των καθηγητών, σχολαρχών κ' Ελληνοδιδασκάλων. Η θέση των ανθρώπων αυτών, που όλοι τους είναι επιστήμονες, είταγε πάντα τραγική, μά σήμερα κατάντησε ανυπόφορη. Είναι οι ραγιαδες που άμειδούνται λιγώτερο από κάθε άλλον κλάδο, που κερδίζουν λιγώτερα κι από τον τελευταίο εργάτη. Κ' ενώ η φτώχεια από το ένα μέρος, τους θερίζει, παρασκευάζοντας μια εύκολη τροφή για τη φθισή, από την άλλη ένα σύστημα εκπαιδευτικό Μεσαιωνικό, αποδλακωτικό, αναχρονιστικό, τους ευνουχίζει το πνεύμα, τους ψαλλιδίζει τα φτερά, τους ξεραίνει μέσα τους κάθε δροσιά πνευματική, σαν άγριος λίβας. Και όμως οι άνθρωποι αυτοί που πεινούν — είναι κυριολεξία, όχι μεταφορά, — που χτυκιάζουν, που τσαλαπατούνται κάθε μέρα, και που είναι όλοι τους επιστήμονες σήμερα, που ζούνε, αλίμονο, με τους άρχαίους συγγραφείς στο χέρι, οι άνθρωποι αυτοί που δέχονται τη δύναμη να φωνάζουν, να διαμαρτυρηθούν, να σφρίζουν τη γροδιά τους με μιάν άγρια ανακρανγή. «Θέλουμε να ζήσουμε γιατί είμαστε κ' εμείς άνθρωποι, γιατί νιώθουμε πως έχουμε μεγάλη αποστολή στον κόσμο, γιατί έχουμε υποχρεώσεις στην ανθρωπότητα να δημιουργήσουμε μια φυλή υγιέστερη, μια ζωή ανθρωπινότερη». Και τριγυρνούν από πόρτα σε πόρτα, κι απλώνουν το χέρι και ζητούν να

συγκινήσουν με ταπεινή φωνή, τρομαγμένοι, σαστισμένοι, εμβρόντητοι, άνικανοί από την τρομάρα να ριδίσουν τη ντροπή, ακόμα και τη στιγμή που τους κλείνουν κατόμουτρα την πόρτα ή τους γυρίζουν περιφρονητικά τις πλάτες, ή τολμούν να τους λένε πως δεν είναι άξιοι να συγκριθούν με τους άλλους υπάλληλους, ή τους αφήνουν να περιμένουν εξευτελιστικά στους διάδρομους. Και δε διαμαρτύρονται, και δεν ανεβαίνει το αίμα τους στο κεφάλι να τους πνίξει, γιατί δεν απόμεινε πιά αίμα μέσα στις φλέβες τους.

ΤΙ μπορεί πιά να περιμένει από τέτοιους ανθρώπους, λυγισμένους, δίχως κανένα φρόνημα, ή ζωή, που ζητάει ανθρώπους με αίμα ζεστό, με πίστη για ένα μέλλον καλύτερο; Είναι οι άνθρωποι που δεν κατορθώνουν όχι να αντιδράσουν στους όρους της ζωής τους, μά ούτε και να πληροφορηθούν σε ποιο σημείο βρίσκεται το ζήτημά τους, όταν καμιά φορά τους θυμηθούν και έλεώντας τους αποφασίσουν να τους πετάξουν στα μούτρα κανένα παλαιοκόκαλο, έτσι, για να μην άκούνε τις κλάφες τους που τους ένοχλούν. Κι όμως οι άνθρωποι αυτοί — άκούστε το, — έχουν και σύλλογο. Μά όξω από τη ζωή, όπως πάντα συνήθισαν να ζούνε, δεν πληροφορηθήκανε κείνο που το μαρτύρησαν επιτέλους οι δημοδιδάσκαλοι της Ήπειρου, πως οι σύλλογοι της ζητιανειάς και της προσωπολατρίας είναι το χειρότερο μέσο για την καλλιτέρευση της ζωής. Κι αφήνουν τους λίγους επιτήδειους να τους εκμεταλλεύονται και να τους κρατούν στην αδράνεια με μια ψεύτικη, φαινομενική ένωση, άνικαρη για κάθε αντίρρηση ή ενέργεια. Κι ο κλάδος που θάπρεπε να είναι ή πρωτοπορεία σε κάθε προοδευτική κίνηση, άνέχεται να τον εκμεταλλεύονται οι λίγοι επιτήδειοι, να τον μαστίζει ή πείνα, ή περιφρόνηση, ή Μισορωτισμός, τη στιγμή που οι Βούλγαροι συνάδερφοί τους, οι άόρβαροι Βούλγαροι, οργανώνουν κομμουνιστικά συνέδρια και κατορθώσανε να έχουνε άπάνω από δέκα βουλευτάδες δικούς τους μέσα στη Βουλγαρική Βουλή. Μά κείνο που μάς γεννάει την άπελπισία, είναι αυτό. Δεν υπάρχουνε, τέλος πάντων, μέσα στον πολυπληθέστατο αυτόν κλάδο της Μέσης Εκπαίδευσης, πέντε δέκα άνθρωποι χειραφετημένοι, που νιώθουνε μέσα τους κάποιο σπινθήρα ανθρωπισμού κ' αντρισμού; Πώς δε συνέρχονται, αυτοί τουλάχιστο, να συνεννοηθούν, να ιδούνε που βρίσκονται, να ρήξουν τα θεμέλια για μια αληθινή ένωση βασισμένη πάνω στο καινούριο πνεύμα που απλώνεται σε όλο τον κόσμο, και να θρονοφωνήσουν αυτοί πρώτοι «Κάτω ή εκμετάλευση!» Κάτω ο Μισορωτισμός!»

ΕΝΑΣ δικός μας, πούκανε τη... θητεία του λίγους μήνες ως υπάλληλος σε κάποιο Υπουργείο, έφυγε από κεί κατατρομαγμένος με το άκλόουθο συμπεράσμα, ως κέρδος μοναδικό και πολύτιμο: «Η Φαυλοκρατία και ή υπάλληλική καμαρίλα είναι δυο μεγάλα θεριά, που δε θα μπορέσουν ποτέ και χίλιοι Βενιζέλοι να τα εξαφανίσουν, μά όσο μεγαλώνει ή Ελλάδα θα μεγαλώνουν κι αυτά για να την πνίξουν τελωτικά μια μέρα».